

دیدار رسمی سردار محمد داود صدراعظم افغانستان از انگلستان (بخش دوم)

در این «پروگرام»، منظور از دیدار رسمی با ملکه «ایلیزابت دوم» (Elizabeth II.) انگلستان و مذاکرات با «مک میلان» (Macmillan) صدراعظم انگلستان بوده است.

موقع ورود به قصر «ادمیرالتی» سردار محمد داود صدراعظم افغانستان از طرف «مک میلان» و «لارد هوم» (Lord Home) پذیرایی گردیده اند.
عکس مقابل -----

بتاریخ ۲۸ جون ۱۹۶۱، صدراعظم افغانستان، Sir Bernard Waley-Cohen (بلاروال لندن و همچنان با مقام اداری، «کریست چرچ کالج» (Christ Church) در «اکسفورد» (Oxford) ملاقات داشته و در همان روز علاوه‌اً، از شهر جدید «هرلو» (Harlow)، مرکز تحقیقات زراعی، و جنگلات و همچنان مزرع دهقانی «اینسفورد» (Eynsford) نیز دیدن نموده اند.

در هیئت همراهان صدراعظم افغانستان درین سفر رسمی، اعضای ذیل شامل بوده اند:

«دکتر محمد یوسف، وزیر معادن و صنایع، معین وزارت پلان، عبدالحی عزیز و همچنان نماینده دائمی افغانستان

در سازمان ملل متحد، عبدالرحمان پژواک.»

(در تصویر بعدی سردار محمد داود، صدراعظم افغانستان با بلاروال لندن در عمارت «منیسون» دیده می شوند).

بتاریخ ۲۹ جون ۱۹۶۱، صدراعظم افغانستان نمایندگان اخبار و مطبوعات را پذیرفته است. بطور خلص بعضی از سوالات و جوابات را از نظر می گذرانیم:
در جواب به سؤال اول، «اتحادیه مطبوعات» Press Association, PA، که آیا ازین دیدار برتانیه «راضی» بوده است، بجواب می گوید:

«بلی، من انتباه خوبی ازین دیدار حاصل نموده ام، از مهمان نوازی حکومت برتانیه مشکرم.»

در جواب سؤال دیگر که از جانب «مطبوعات متحده بین المللی» (UPI, United Press International) مطرح شده است که آیا ممکن است، در رابطه با صحبت های خویش با صدراعظم برتانیه و وزیر خارجه آنکشور، چیزی بگویند، صدراعظم افغانستان چنین اظهار می دارد:

دپانو شمیره:

افغان جمن آنلاین تاسو په درنښت همکاری ته رابولي. په دغه پنه له موږ سره اړیه پېښه دری maqalat@afghan-german.de
یادېښت: دليکنۍ د ليکنۍ بني پازوالې د ليکوال په غاره ده، هيله من یو خپله ليکنه له رالېړو مخکي په خير و لوئى

«موضوع عده صحبت های ما را مسائل بین المللی، مسائل مو رد علاقه هر دو جانب و هم چنان مسئله پشتوانی تشکیل می داده است.»

به ادامه بار دیگر خبر نگار تقاضای تفسیر معلومات بیشتر در باره مسئله پشتوانستان بزبان می آورد، که صدر اعظم افغانستان بجواب چنین اظهار می دارد: «پشتوانستان یک مسئله حیاتی و مهم در علاقمندی های افغانستان بوده، موضوعی ایکه درین رابطه از جانب ما نمایندگی می نماید، بر واقعیت های تاریخی استوار می باشد. بین من و اعضای حکومت برتانیه یک تبادل نظر صورت گرفت. حل این معضله بعقیده ما ممکن بوده می تواند و آرزوی ما نیز است، که مردم پشتوانستان دقیقاً مانند تمام مردمان دیگر دنیا، بر طبق منشور سازمان ملل متند، از برسمیت شناختن حق خود ارادیت برخوردار گردد.» («بولتن» «افغان نیوز» بزبان آلمانی، شماره ۴۸، سال ۴، آگسٹ ۱۹۶۱، صفحه ۵)

(سردار محمد داود با وزیر خارجه برتانیه
«لارد هوم»)-----

در جواب به سؤال ژورنالیست دیگر از «مطبوعات متند بین المللی»، در مورد اینکه آیا حکومت برتانیه درین رابطه کدام پیشنهادی پیشکش نموده و یا کدام وساطتی را برای حل این مسئله، مطرح داشته است؟ صدراعظم دولت شاهی افغانستان، سردار محمد داود بجواب گفته است: «رفتار و برخورد دولت برتانی م تغییر ننموده است. ایشان از موقعی نمایندگی می کنند، که لازم است، افغانستان و پاکستان این مسئله را بحیث دو کشور دارای حاکمیت، حل نمایند»

بجواب سؤال خبر نگار «بی. بی. سی.»، که پرسیده است، آیا امکانی وجود دارد که افغانستان و پاکستان، بیک تفاهم در مورد این مسئله برسند.

صدراعظم افغانستان به جواب چنین می پردازد:

«افغانستان به مذاکرات مبتنی بر نیات نیک معتقد است. پرین دلیل است که همواره راه مذاکرات صلح آمیز را با پاکستان درین مسئله جست و جو نموده است. لیکن با تأسف تلاش های ما بی نتیجه مانده است، تا زمانیکه پاکستان امتناع ورزد، که واقعیت های تاریخی را برسمیت بشناسد، هیچگونه امید رسیدن به تفاهم متصور نمی باشد. در تحت شرایط موجود کنونی، حکومت پاکستان تکلیف را بخود روا نمی دارد، که به اصل ماهیت مسئله پشتوانستان بی برد. من می خواهم موقف ما را روشن سازم، به نسبت اینکه در مورد، به طرف مقابل، بطور مبالغه آمیز، توجه مطبوعات جلب گردیده است.

از دید تاریخی، پاکستان یک ساحة خاکی است که از افغانستان در دوران تسلط استعمار برتانی جدا ساخته شده است. حکومت پاکستان مدعی است، که پشتوان ها با حاکمیت آنها راضی هستند. در صورتیکه این امر درست باشد، پس باید به مردم پشتوان امکان داده شود، تا خواسته های خود را آزادانه بزبان آورند. این نه با اعادت و نه با تعاملات بین المللی مغایر بوده می تواند.» (همانجا)

«مطبوعات متند بین المللی» (UPI) بار دیگر می پرسد: آیا مقام عالی شما، در فکر یک ریفریندوم درین هدف میباشد؟ صدراعظم دولت شاهی افغانستان، بجواب پرداخته اظهار می نماید: «برای افغانستان این موضوع مهم نیست، که چه شکل اظهار نظر آزاد انتخاب می گردد. برای ما هر نوعی که برای مردم پشتوان اجازه داده شود، که آزاد بیان نمایند، بشمول ریفریندوم، قابل قبول می باشد.»

به تعقیب آن، بار دیگر خبر نگار «بی. بی. سی.» می پرسد که آیا دیدار عالی جانب شاهانه شما از «برتانیه کبیر» به صعود تجارت بین دو کشور انجامیده است و یا به تبادله محصولان هم منجر گردیده است؟ آیا افغانستان در پلان کولمبو شامل خواهد شد؟

صدراعظم افغانستان: «یک تجارت محدود بین افغانستان و برترانیه کبیر وجود دارد و تعداد محصلاتی هم اینجا داریم که به مصرف حکومت افغانستان مشغول تحصیل اند. آنچه به عضویت ما در پلان کولمبو ارتباط دارد، ما تا الحال تصمیم نگرفته ایم» («بولتن» «افغان نیوز» بزبان آلمانی، شماره ۴۸، سال چهارم، آگسٹ ۱۹۶۱، صفحه ۶)

نماینده «مطبوعات متحده بین المللی» (UPI)، بار دیگر سوالی را بین مطرح می نماید: «طوریکه از کراچی شنیده شده است، بعد از دیدار عالی جانب شاهانه شما، در یک قریه بنام «دنگم» (Dangam) نزدیک سرحد افغانستان، «لشکر های» افغانی سازمان یافته و احتیاطی ها فرا خوانده شده اند. می خواهید درین مورد موضعگیری داشته باشید؟»

صدراعظم افغانستان در پاسخ میگوید: «در قدم اول من از «دنگم» دیدار نداشتیم. دوم اینکه هر کشور مجبور است برای دفاع خود، آمادگی بگیرد. در صورتیکه چنین آمادگی، از نگاه نظامی معنی تمرکز داشته باشد، پس پاکستان تنها در «ملاکند» یا «ملائقد» (Malakand) و «دره گی» (Daragaye)، اضافه از شش «دیوژن» (Divisionen)، یا فرقه خوب مجهز در اختیار دارد. حال خیلی غافلگیرانه است، که بیک دیدار اختراعی صدراعظم افغانستان، در یک محل داخل کشور خودش، آنقدر توجه ضرر آور در مطبوعات بخارج داده می شود، در حالیکه بمباران باشندگان بی پناه دهات، خونریزی صدها باشندۀ صلح آمیز و بازداشت هزاران مبارز آزادی در پاکستان بدون توجه می ماند.

قبل از حرکت من بسوی برترانیای کبیر، تنها در پشاور ۴۵۰۰ انسان، بفرمان حکومت پاکستان زندانی شده اند. طبیعی است، که این امر یک علامت خوب برای رضایت پشتوان ها در حاکمیت پاکستان تلقی می شود...» (همانجا)
«اجنسی فرانسپرس» (AFP, Agence France Press) بالنوبه می پرسد: «عکس العمل صدراعظم برترانیه در رابطه این حادثه قناعت بخش بوده است؟»

صدراعظم میگوید: «موضعگیری دوستان برتانی متأثر ننموده است»
باز «اجنسی فرانسپرس» می پرسد: «از نظر عالی جانب شاهانه شما، کمکی که از جانب شوروی صورت می گیرد، بر دیگر کشورها چه اثری از خود نشان می دهد؟»
صدراعظم افغانستان: «مناسبات ما با اتحاد شوروی خیلی قلبی است. اتحاد شوروی به افغانستان در پلان پنجساله آن کمک قابل ملاحظه نموده است، امیدواریم، که به این حمایت خود در پلان پنجساله دوم هم ادامه خواهد داد. ما علاوه‌تاً در برابر اضلاع متحده امریکا، جمهوری اتحادی آلمان، چکوسlovاکیا و پولن، به ارتباط کمک های انجام یافته آنها، در امر تطبیق پلان پنجساله اول، مفروض ابراز سپاس هستیم.» (همانجا)

متعاقباً خبر نگار «بی.بی.سی.»، سوال خود را بین مطرح داشت: «ممکن است، عالی جانب شاهانه شما، روابط افغانستان را با همسایگان آن، چون ایران و هندوستان هم توضیح دهند؟»

صدراعظم افغانستان: «روابط ما با تمام همسایگان ما، دوستانه است، تنها با پاکستان به نسبت مسئله پشتوانستان تا حدی هیجانی و مکدر است، به نسبتی که این مسئله بخش عمده سیاست خارجی ما را تشکیل می دهد.» (همانجا)
خبرنگار «بی.بی.سی.»، تکراراً سؤل می کند: «عالی جانب شما، در نظر دارید که در جلسه سران دول غیر منسلک یا بی طرف در بلگراد سهم بگیرید؟»

سردار محمد داود صدراعظم: «افغانستان نماینده خود را به جلسه مقدماتی به قاهره فرستاده بود. ما بعداً در باره اشتراك ما، در کنفرانس منتظر، تصمیم خواهیم گرفت.»

نشریه «ارزیابی اقتصادی شرق میانه» (Middle East Economic Digest) – آیا عالی جانب شاهانه شما، با صدراعظم برترانیه در باره کدام کمک از جانب دولت شاهی برترانیه، صحبت داشته اید؟

صدراعظم دولت شاهی افغانستان بجواب چنین پرداخته اند: «متأسفانه که برترانیه تا امروز بافغانستان هیچ نوع کمک نفرستاده است. ما امیدواریم که در پلان پنجساله کمک خواهد کرد. بهر صورت برترانیه کبیر آزاد است، که این کار را کند.»
نماینده «اتحادیه مطبوعات» (PA)، آیا از کدام نوع سرمایه‌گذاری در صنایع افغانستان، صحبت شده است، آیا عالی جانب شاهانه شما، در «فیدراسیون صنایع برترانوی»، (اتحادیه صنعتی برترانیه) دعوت شده بودند؟

صدراعظم افغانستان: «من فقط آنجا به صرف غذا دعوت شده بودم.»
نماینده «فرانس پرس»: می توانید برای ما بگوئید، که چه وقت از ناحیه زراعت و صنعت افغانستان به خود کفایتی خواهد رسید؟

صدراعظم دولت شاهی افغانستان: «در بخش زراعت احتمالاً بعد از دو یا سه پلان پنج ساله، اکشاف صنایع مدت خیلی اضافه تر دوام خواهد نمود. درین باره هیچ کشور بدون همکاری بین المللی نمی تواند اکشاف نماید و کاملاً خود کفایتی هم در عصر ما و زمان ما هدفمند نمی باشد.»

پایان